

Kansen waterrecreatie in Almere

Wensen, Ambities, Plannen en Projecten, WAPP

Concept in ontwikkeling

Opdrachtgever:

Gemeente Almere

Stadhuisplein 1, 1315 HR Almere
Team ALT 5
Contactpersoon: Harald van der Kooi
E hevdkooi@almere.nl
T 06 22415042

Opgesteld door:

Bataviahaven 1, 8242 PR Lelystad
T 0320-218847
E info@waterrecreatieadvies.nl
www.waterrecreatieadvies.nl

Inhoud

1.	Inleiding en opdracht	1
2.	Almere en ontwikkelingen in de regio	2
2.1.	Almere in 1956 en 2016	2
2.2.	Trends en ontwikkelingen	3
2.3.	Gemeente De Gooise Meren en Amsterdam	6
2.4.	Almere	7
3.	Boten, vaarwegen en vaarwater	9
3.1.	BRTN	9
3.2.	Motorboten	10
3.3.	Sloepen en open boten	10
3.4.	Kano's	11
3.5.	Classificatie vaarwegen	11
4.	De SWOT-analyse en WAPP van Almere	13
4.1.	Algemeen	13
4.2.	SWOT	16
4.3.	WAPP	19
4.4.	Conclusies en aanbevelingen	21

Bijlagen:

➤	WAPP-lijst Almere d.d. 26-2-2016	22
➤	Watersportsector Almere plus gerelateerde bedrijven en websites d.d. 26-2-2016	25

Alles uit deze uitgave mag worden gekopieerd, maar dan wel met bronvermelding 'Waterrecreatie Advies 2016'. Het is niet toegestaan cijfers uit dit onderzoek te bewerken, aan te passen en/of onder eigen naam (bron) te publiceren.

1. Inleiding en opdracht

Aanleiding

Waterrecreatie Advies is door de gemeente Almere benaderd om mee te werken aan een brainstormbijeenkomst met het watersportbedrijfsleven op 18 januari. De bijeenkomst was een onderdeel van een studieproject van de afdelingshoofden van de gemeente, Team ALT 5, over de waarden en mogelijkheden van water. Met behulp van ELSIA¹ zijn in 2015 doelen verkend die partijen in de afvalwaterketen zouden kunnen nastreven om de (afval)waterketen integraal bij te laten dragen aan de regio, de steden, wijken en haar bewoners². Via de Afvalwaterketen en de Hemelwaterketen zijn ook de mogelijkheden van water onder de noemer 'Waterpret' verkend. Geconcludeerd werd dat water kansen biedt en beter geëxploiteerd kan worden. Almere als toeristische trekpleister door beter onderhoud aan vaarwegen, marketing & promotie van de Blauwe As en o.a. de organisatie van evenementen die inspelen op het aanbod aan water en natuur. Water als waardevol onderdeel van de stad en leefomgeving, een stad waar men graag wil wonen en werken. Een van de doelen was om de communicatie over de waterrecreatiemogelijkheden tussen overheid, ondernemers, inwoners en andere betrokken partijen te faciliteren en te stimuleren.

SWOT

Tijdens de bijeenkomst op 18 januari heeft Waterrecreatie Advies een presentatie verzorgd over trends en ontwikkelingen in de watersport en de mogelijkheden in Almere. Na de inleiding hebben de aanwezigen een SWOT analyse gemaakt van Almere. Naast sterke en zwakke punten zijn kansen benoemd (en bedreigingen). Kansen zijn vaak wensen of ambities. In beleidsvisies wordt vaak gesproken over "motiveren", "faciliteren", "initiëren" en "stimuleren" zonder afspraken te maken over wie nu werkelijk wat gaat doen. Over hoe wensen en ambities vertaald worden in plannen en projecten waar iemand verantwoordelijk voor is, op aangesproken kan worden, waaraan een uitvoeringstermijn is verbonden en bij voorkeur, indien noodzakelijk ook een goedgekeurd budget.

WAPP

In 2015 is door Waterrecreatie Advies de zogenaamde 'WAPP-lijst' geïntroduceerd waarbij Wensen en Ambities worden gekoppeld aan concrete of zo concreet mogelijke Plannen en Projecten (WAPP). Na discussies over de sterke en zwakke kanten van Almere op 18 januari hebben de aanwezigen zich in groepen gebogen over de vertaling van de kansen in wensen, ambities, plannen en projecten. Sommige projecten zijn eenvoudig uit te voeren, "laaghangend fruit" en "quick wins", iemand moet even wat doen. Hiervoor staat niet altijd de gemeente aan de lat, bedrijven, verenigingen of personen die enthousiast zijn, kunnen ook taken op zich nemen. Meestal komen investeringen in de infrastructuur terecht bij overheden (provincie, gemeente, waterschap) en investeringen in de kwaliteit van het aanbod bij het bedrijfsleven, verenigingen en stichtingen die voorzieningen exploiteren. Promotie is een gemeenschappelijke opgave. De WAPP-lijst is daarom verdeeld in 3 categorieën.

Visie

Na het verwerken van de resultaten van de bijeenkomst van 18 januari in een verslag, is tijdens een vervolgbijeenkomst met het projectteam van de gemeente op 28 januari gesproken over ambities. Wat zijn de ambities van Almere als het over waterrecreatie gaat? Hoe hoog leg je de lat, wat is het uiteindelijke doel, wat is je **visie**? Voorbeeld: Almere wil het mooiste en meest diverse

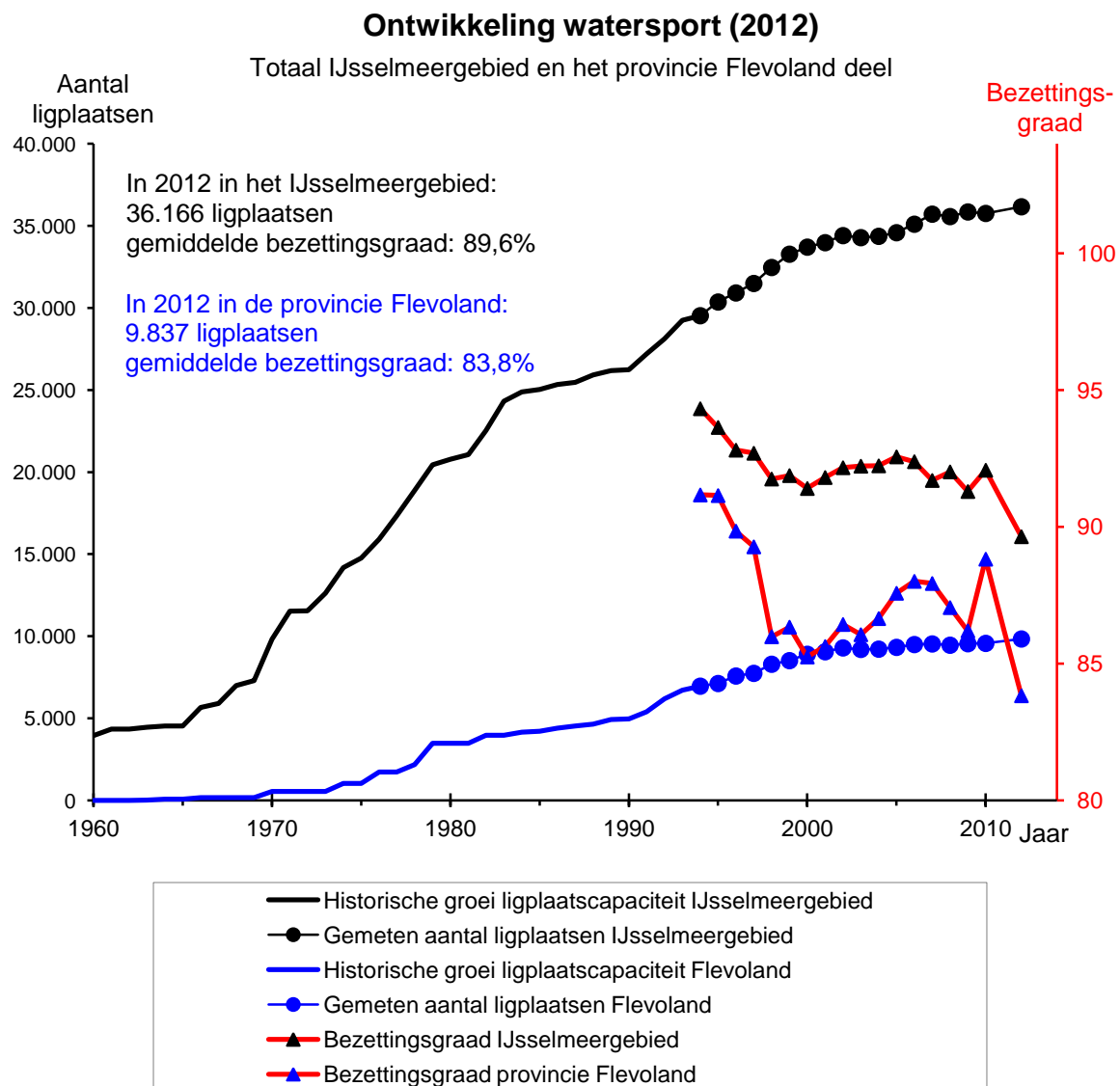
¹ ELSIA, methodiek om onderzoek te doen naar duurzame oplossingen

² Strategie Stedelijk Waterbeheer Almere, werksessie Blue Assessment, Stadsstromen en Except Integrated Sustainability, 2015

Tussen Almere Haven en Industrierrein De Vaart is Almere Stad gebouwd. Via een sluis bij De Bloq van Kuffeler kon je de polder in en ook via een sluisje bij Almere Haven. De Lage Vaart en de Hoge Vaart vormden de verbindingen vanaf Almere richting Lelystad en Zeewolde, primair geschikt voor het transport van bouwmaterialen zoals zand. Door oostelijk en zuidelijk Flevoland niet zoals de Noordoostpolder tegen het oude land te bouwen, ontstonden de Randmeren. Een beschut vaarwater voor de wat kleinere boten en een aantrekkelijk recreatiegebied met stranden. De masthoogte van de zeilboten op de Randmeren en bijvoorbeeld de bottervloot in Spakenburg wordt begrensd door de doorvaarthoogte van de Hollandse en Stichtse brug (12,90m).

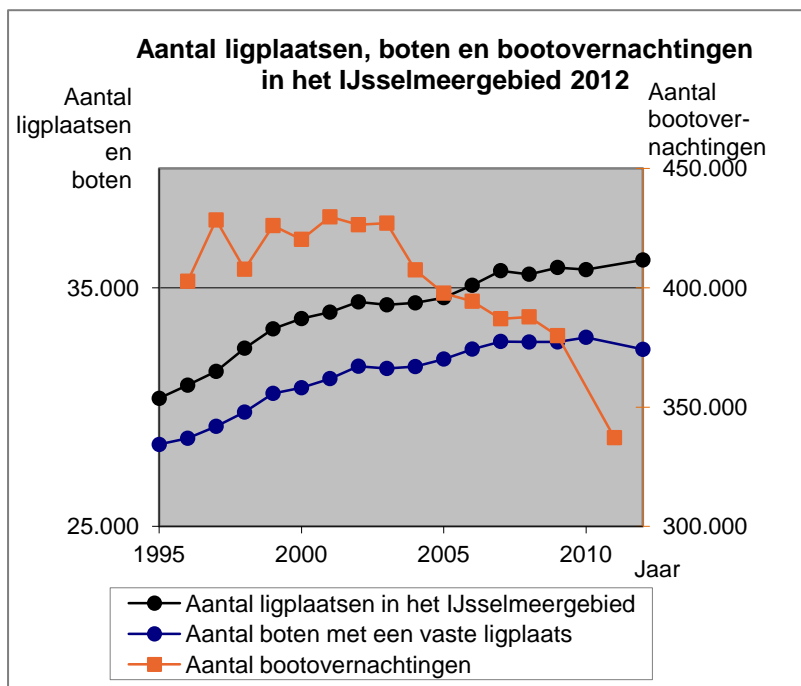
2.2. Trends en ontwikkelingen

Toepassing van polyester in de 60-er jaren maakte seriebouw mogelijk. Jachten werden goedkoper en het aantal nam snel toe, vooral in het IJsselmeergebied. Bij gebrek aan ruimte in de havens langs "het oude land" ontstonden nieuwe jachthavens langs de Flevolandse kusten, eerst in Lelystad, daarna ook in Zeewolde en Almere. Navolgende grafiek laat de ontwikkeling van de watersport in het IJsselmeergebied en in Flevoland zien.

Na 2008 is er veel veranderd. Niet alleen Nederland, maar de hele wereld kreeg te maken met een economische crisis en een bankencrisis. De verkoop van huizen en auto's kwam nagenoeg tot stilstand en dat gold ook voor de verkoop van boten. In het IJsselmeergebied werd in 2010 (ten opzichte van 2009) geen groei van het aantal boten meer gemeten en in 2012⁶ waren voor het eerst 500 boten uit het gebied verdwenen. Er werden meer boten naar het buitenland verkocht dan er boten via werven, importeurs, makelaars en particulieren bij kwamen. Er was sprake van krimp.

Ook het aantal overnachtingen van passanten in jachthavens daalde en het aantal sluispassages. Er werd dus minder gevaren. Die trend was in het IJsselmeergebied al zichtbaar vanaf 2003.

Figuur: Ontwikkeling watersport IJsselmeergebied. Daling bootovernachtingen passanten sinds 2003

In 2013 is onderzoek gedaan onder passanten en ligplaatshouders in het IJsselmeergebied⁷. Ook Jachthaven Muiderzand heeft aan dit onderzoek meegedaan. Een van de vragen die werd gesteld was de leeftijd van de schipper. Die vraag was in een vergelijkbaar onderzoek eerder gesteld in 1993, 2002 (2x) en nu dus in 2013. Dat leverde navolgende tabel:

	1993		2002		2002 (IJ&W)		2013	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
jonger dan 30 jaar	112	10	70	5	37	4	18	2
30 - 40 jaar	202	18	185	13	94	11	41	5
40 - 50 jaar	416	37	349	24	174	21	140	18
50 - 60 jaar	393	35	843	58	343	40	237	30
ouder dan 60 jaar					199	23	345	44
Totaal	1.124	100	1.447	100	847	100	781	100

Tabel: Leeftijd van de schipper (787 passanten en ligplaatshouders in het IJsselmeergebied)

In 1993 was 35% van de schippers ouder dan 50. In 2013 was dit opgelopen naar 74%. De conclusie is dat de watersport vergrijsst, dat geldt voor de eigenaren en voor de boten.

⁶ Ontwikkeling watersport IJsselmeergebied 2012, Waterrecreatie Advies, december 2012

⁷ Recreatietoervaart in het IJsselmeergebied, Waterrecreatie Advies, januari 2014

Voor jongeren is het financieren van een boot veel moeilijker dan vroeger, banken zijn lastig, veel hebben een ambulante baan, maar jongeren hebben ook minder behoefte aan bezit met alle zorgen daaromheen. Men wil de wereld verkennen. Door de concurrentie in de luchtvaart en bijbehorende lage vliegtarieven zijn locaties bereikbaar waar het verblijf goedkoop is en men zeker is van mooi weer. Voor uitstapjes in Nederland kijkt men naar de weersverwachtingen. In plaats van lange vakanties gaat men een dag of een (lang) weekend weg. Voor jongeren is 4 dagen in Nederland al 'een lange vakantie'. Ook de hele arbeidsmarkt krijgt in de komende jaren met deze veranderingen te maken en zal daarop in moeten spelen.

Behalve de economische crisis en het feit dat jongeren minder snel in de aanschaf van een boot zullen (/kunnen) investeren, verandert ook het vaargedrag. De huidige generatie watersporters stelt andere eisen dan vroeger. Deels wordt dit veroorzaakt door de leeftijd. Men investeert in zaken die het verblijf aan boord of het zeilen vergemakkelijken, bijvoorbeeld in een rolfok, elektrische lier of elektronica. Ouderdom komt met gebreken. Vroeger stapte men met gemak over de boeg van het schip op de steiger, nu wordt een zijsteiger in de haven zeer op prijs gesteld. Dit soort aanpassingen vragen ruimte en gaan soms ten koste van de capaciteit (voorbeeld Almere Haven).

Goede voorzieningen in de haven worden gewaardeerd. Het zeilen is minder belangrijk geworden dan vroeger, ook dat heeft met de leeftijd te maken. De boot is een varend "hotel" en in de havens die men aandoet nemen de walactiviteiten toe. 44% van de toervaarders die meededen aan het onderzoek in het IJsselmeergebied in 2013 hadden fietsen aan boord, 4% huurde een fiets. Het gaat in de meeste gevallen om vouwfietsen en motorboten zullen vaker fietsen aan boord hebben dan zeilboten, maar het geeft aan dat men belangstelling heeft voor het verkennen van de omgeving. Tenminste, als daar wat te beleven valt en ook dat is meetbaar. Uit de sluispassages blijkt dat het aantal vaarbewegingen en dus het aantal passanten daalt. Om de bestedingen te verhogen of in ieder geval niet te laten dalen, is het belangrijk dat passanten zo lang mogelijk worden "vastgehouden". Toename van de verblijftijd betekent meer overnachtingen en compenseert mogelijk de daling van het aantal bezoekende schepen. De gemiddelde verblijftijd neemt inderdaad toe. In het IJsselmeergebied was de gemiddelde verblijftijd van passanten in 2011 1,4 dagen (+ 3% ten opzichte van 2009). In de Zuid-Hollandse Plassen was de gemiddelde verblijftijd in 2014 2,2 dagen (+25% ten opzichte van 2008)⁸, in de provincie Zeeland in 2015 1,7 dagen⁹ (+ 10% ten opzichte van 2009).

De wensen van de huidige watersporters worden treffend verwoord in een rapport over de wensen van watersporters langs de Belgische kust.

'Bezoekers van de jachthavens zoeken naar levendige jachthavens, die een geschikte tussenstop vormen op hun boottrip en kiezen ook voor een jachthaven met een aantrekkelijke regio eromheen. Om bezoekers naar de jachthavens aan te trekken is het van uitermate belang om een goed servicepakket en een goede uitrusting aan te bieden zodat de bezoekers terugkeren of de jachthaven aanbevelen. Een goede website is ook niet onbelangrijk.

Clubleden, die een veel duurzamere relatie met hun jachthaven uitbouwen, kiezen hun jachthaven vooral omwille van de goede uitrusting van de jachtclub, de goede prijs/kwaliteitsverhouding en de nabijheid van de woonplaats'.

Ook voor Almere heeft dit gevolgen. De groei van het aantal boten in de jachthavens stagneert en alle havens zijn bezig de kwaliteit en aantrekkelijkheid te verbeteren. Samenwerking met de omgeving is noodzaak geworden. De concurrentie tussen jachthavens, maar ook tussen steden en vaargebieden neemt toe. Almere moet als totaalproduct in de omgeving worden gepromoot, inclusief achterland. Daarvoor is ook een onderscheidend concept nodig.

⁸ Ontwikkeling watersport Hollandse Plassen 2008 – 2015, Waterrecreatie Advies, juli 2015

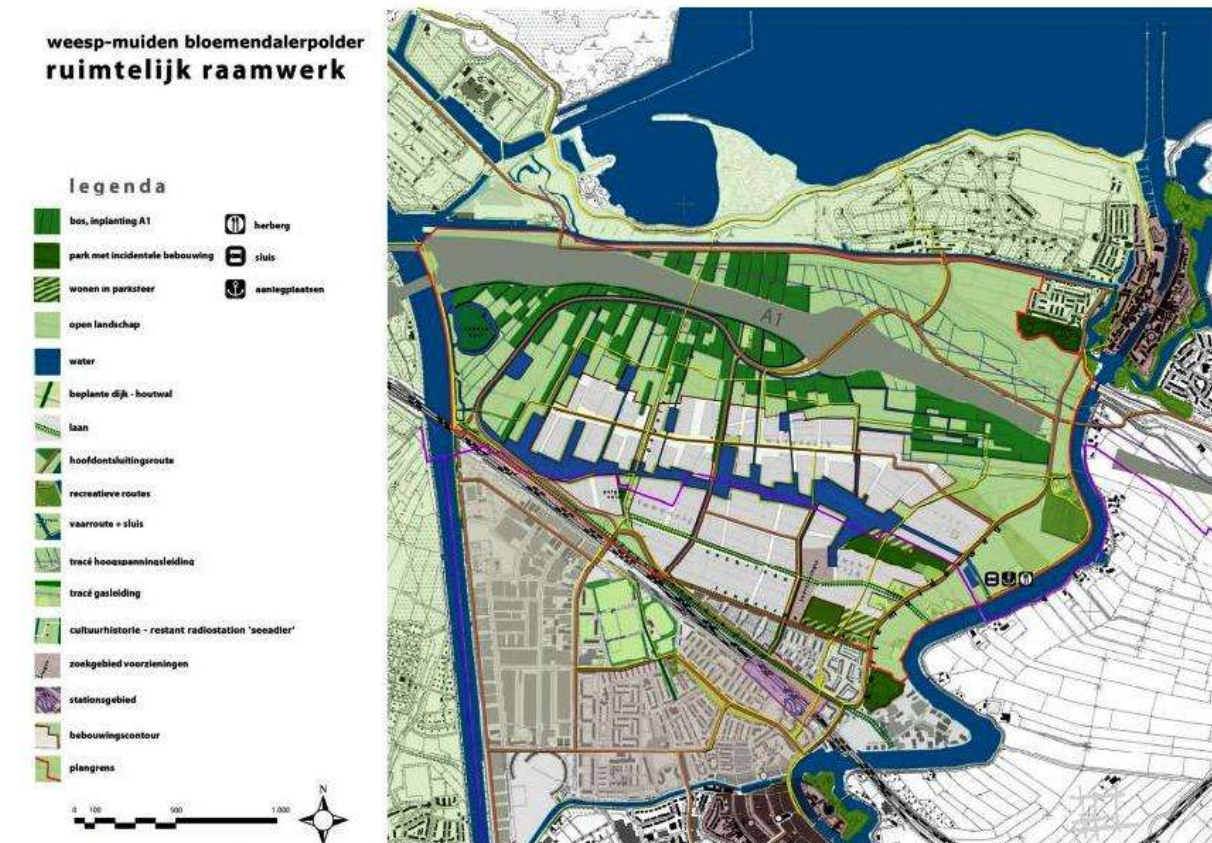
⁹ Ontwikkeling watersport provincie Zeeland 2009 – 2015, Waterrecreatie Advies, december 2015

2.3. Gemeente De Gooise Meren en Amsterdam

Ook de buren zitten niet stil. De provincie Friesland heeft in de afgelopen jaren via het Friese Merenproject bijna € 400 miljoen geïnvesteerd in het verdiepen van kanalen en het verhogen van bruggen, de aanleg van aquaducten, nieuwe sluisen, nieuwe vaarroutes en het verbeteren van de kwaliteit van 17 watersportkernen en toegangspoorten. Dat alles om de watersporter aan zich te binden met als visie: “Wij zijn de beste watersportprovincie en dat willen we blijven”.

Noord-Holland kon daar, ondanks projecten als Water als Economische Drager (WED), niet tegen op. Maar ook Noord-Holland is bezig met een nieuwe watersportvisie. Er is voor de komende beleidsperiode meer dan € 10 miljoen gereserveerd voor het verbeteren van de kwaliteit van Noord-Holland als “grootste watersportprovincie van Nederland” en dat is exclusief projecten zoals de aanleg van een nieuwe sluis tussen Naarden Vesting en het Gooimeer.

In de nieuwe fusiegemeente De Gooise Meren staan meerdere projecten op de agenda zoals het bevaarbaar maken en ontsluiten van de Naardertrekvaart bij Naarden, grote woningbouwprojecten in Muiden zoals De Krijgsman met 1.300 woningen en De Bloemendalerpolder met ca. 2.750 woningen. In beide projecten wordt water geïntegreerd en kunnen de bewoners een sloep of andersoortig vaartuig bij hun woning leggen. In dat kader worden ook de mogelijkheden voor de Muidertrekvaart onderzocht.

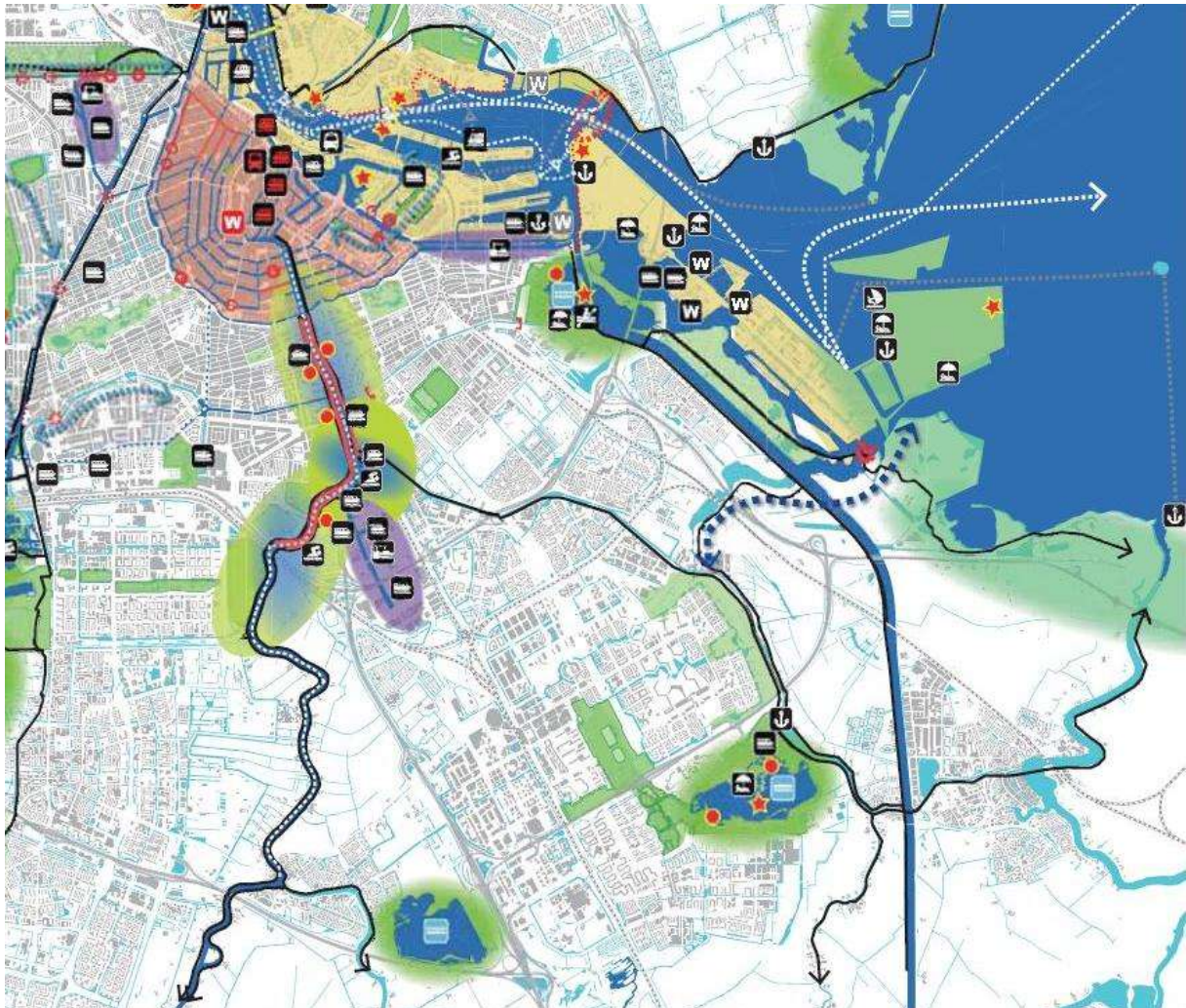

De Bloemendalerpolder bij Muiden en ten noorden van de A1 en de Muidertrekvaart woonwijk De Krijgsman

Amsterdam heeft onlangs een (concept) Watervisie gepresenteerd inclusief Uitvoeringsagenda tot 2018. De ambitie van Amsterdam is om het bevaarbaar netwerk in de stad uit te breiden. Men streeft naar intensiever en meer divers gebruik van het water, aantrekkelijk voor allerlei vormen van recreatie en toerisme: watersport, pleziervaart en ook de rondvaart¹⁰. Men wil bruggen in de stad verhogen, nieuwe vaarondjes creëren, maar ook in samenwerking met de regiopartners onderzoeken of het regionale vaar netwerk kan worden uitgebreid of verbeterd. Men ziet o.a. mogelijkheden om aan de

¹⁰ Watervisie Amsterdam 2040, concept, gemeente Amsterdam, december 2015

oostkant van de stad het ondoorvaarbare sluisje in de Diemerzeedijk doorvaarbaar te maken en zo een nieuwe vaarroute voor de kleine pleziervaart tussen IJburg via de Diemen en de Weespertrekvaart naar de Amstel te ontsluiten. Amsterdam denkt ook na over een overtoom voor de kleinere pleziervaart bij de Oranjesluizen om de barrièrewerking tussen het IJ en het IJmeer te verminderen. Een sluis bij de Diemen en de barrière voor de recreatievaart bij de Oranjesluizen staan in de Uitvoeringsagenda gepland voor 2018.

Bron: kaart *Watervisie Amsterdam 2040*, pagina 111

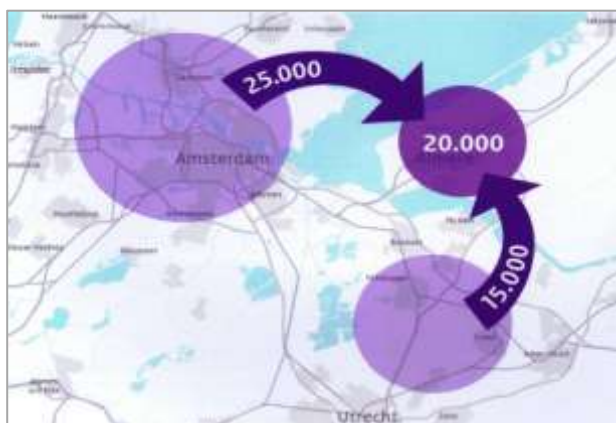
2.4. Almere

In Almere als onderdeel van de Randstad en Metropoolregio Amsterdam wordt ook nog flink gebouwd, o.a. bij Duin en de Noorderplassen West. Hoewel de prioriteiten in de afgelopen jaren elders lagen, is men zich in Almere weer beter bewust van de mogelijkheden die het omringend water en het water in de stad bieden. Na de uitvoering van het project De Blauwe As zijn de wateren in- en de routes door de stad weer goed bevaarbaar. WSV Almere Haven heeft fors geïnvesteerd en ook Marina Muiderzand is bijna klaar met een flinke kwaliteitsslag. Het aantal woningen o.a. met eigen ligplaats in de Noorderplassen groeit snel. WSV Noorderplassen West beheert op een aantal locaties inmiddels ca. 180 ligplaatsen die worden verhuurd aan mensen die in dit deel van Almere wonen. Almere heeft inmiddels 6 jachthavens met ruim 2.200 ligplaatsen. Vier havens liggen buitendijks en twee binnendijks.

Almere is nog niet uitgegroeid. Het heeft een eigen opgave om de druk in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) op te vangen. Op meerdere plaatsen in de stad wordt gebouwd en er wordt geïnvesteerd in een beter ontsluiting van Almere in de richting van Amsterdam.

De MRA is in ieder geval een gebied waar groei plaats vindt. Veel jongeren trekken na hun studie naar Amsterdam. Almere biedt een relatief goedkoop en rustig alternatief voor de drukke Randstad.

In dit geweld zal het IJmeer zich volgens de Rijksstructuurvisie Amsterdam – Almere – Markermeer (RRAAM) ontwikkelen tot het recreatiegebied van de Randstad. Bij IJburg is geen ruimte, dus Almere wordt “de ontvangende partij”. Het gaat dan bijvoorbeeld om het gebied tussen de Hollandse Brug en Pampushaven, ‘Amsterdam Beach’. Als het Muiderslot ‘Amsterdam Castle’ heet en Friesland het ‘Amsterdam Lake District’, dan is dat niet zo gek.

Almere ontsloten door een extra ‘brug met uitzicht’, of via een tunnel¹¹. Het zal in de toekomst moeten blijken.

¹¹ WAA Special, september 2011

3. Boten, vaarwegen en vaarwater

3.1. BRTN

Waterrecreatie Nederland werkt aan een nieuwe Beleidsvisie voor de Recreatietoervaart (BRTN). De eerste BRTN dateert uit 1985. Doelstelling van de BRTN was 'het in stand houden, beheren en optimaliseren van bevaarbare wateren als samenhangende voorziening voor de recreatietoervaart'. De rijksoverheid, provincies, gemeenten en gebruikers hebben zich in de afgelopen 30 jaar ingezet om het toervaartnet te borgen en verder te optimaliseren. "Het toervaartnet" betreft zoals de naam aangeeft in beginsel routes die geschikt waren voor zeil- en motorboten waarmee meerdaagse (toer)tochten kunnen worden gemaakt. Er zijn verschillende categorieën vaarwegen gedefinieerd.

	Zeil- en motorbootroute			Motorbootroute		
	Categorie	mast-hoogte	diep-gang	Categorie	opbouw-hoogte	diep-gang
Verbindings-water	AZM 	30,00	2,10	AM 	HWJH ¹⁾ : per route beoordelen met minimum 3,40m.	1,50
Onsluitings-water	BZM 	30,00	1,90	BM 	HWJH ¹⁾ : per route beoordelen met minimum 2,75m.	1,50
Onsluitings-water met doorvaartbeperkingen	CZM	komen niet voor, dan normering niet nodig		CM 	2,75	1,40
	DZM			DM 	2,40	1,10

¹⁾ HWJH= „Houden wat je hebt“

Bij de categorieën horen scheepsafmetingen. Dus bijvoorbeeld een DM-route was geschikt voor motorboten met een opbouwhoogte van 2,40 m. en een diepgang van 1,10 m.

De marge tussen de bodem van het vaarwater en de onderkant van de boot heet "**kielspeling**". De marge tussen het hoogste punt van een boot en de onderkant van een brug heet "**schrikhoogte**".

De aan te houden "schrikhoogte" en "kielspeling" zijn afhankelijk van de locatie en omstandigheden.. Voor binnenwater houdt men meestal een marge aan van 10 tot 20 cm. Bij golfslag of wisselingen van het waterpeil worden hogere marges aangehouden.

Boten in Jachthaven de Rijd in Nieuwe Niedorp. De Barkas 1000 MK op de foto rechts heeft een opbouwhoogte ("kruiphoogte") van 2,40 meter. De bruggen in de regio hebben een doorvaarthoogte van 2,60 meter.

3.2. Motorboten

De diepgang van het vaarwater en de hoogte van de eventuele vaste bruggen zijn dus bepalend voor het type schepen dat van een route gebruik kan maken. Motorboten zoals hierboven zijn geschikt voor meerdaagse tochten. Het is een interessante doelgroep, omdat men onderweg jachthavens bezoekt, inkopen doet, uit eten gaat, de omgeving verkent met een fiets, etc. De gemiddelde bestedingen van passanten (toervaarders) zijn € 115 per boot per dag¹².

3.3. Sloepen en open boten

Met sloepen worden vooral dagtochten gemaakt. Als het mooi weer is, vaart men bij voorkeur "een rondje". De tijd die men daaraan besteedt varieert, maar bedraagt meestal enkele uren. Bij een snelheid van ca. 6 km / uur kan men dus een redelijke afstand afleggen. Sloepen en open boten zijn duidelijk lager dan de hierboven beschreven motorboten. Een sloep zonder kap / opbouw kan soms net onder een brug van 1 meter hoogte door. De wat grotere sloepen hebben een doorvaarthoogte nodig van ca. 1,50 m. Sloepen hebben in de afgelopen jaren snel aan populariteit gewonnen. Het aantal sloepen in Nederland kan worden geschat op ca. 10.000. Behalve sloepen zijn er veel meer "open boten" waarmee met het gezin of met vrienden vaartochtjes worden gemaakt. Sloepen en open boten met bijvoorbeeld een aanhangmotor hebben een diepgang nodig van ca. 50 cm - 1 meter.

Sportvissers in Westfriesland

Een sloep passeert een brug met een doorvaarthoogte van 1 meter

¹² Recreatietoervaart in het IJsselmeergebied, onderzoek onder 787 passanten en ligplaatshouders, Waterrecreatieadvies, januari 2014 (incl. Vollenhove en Blokzijl)

3.4. Kano's

Kano's hebben speciale op- en uitstapplaatsen nodig. Dat zijn eigenlijk eenvoudige lage steigers waarlangs men af kan meren. Met kano's worden meestal lokaal tochtjes gemaakt, maar er zijn ook liefhebbers die toertochten maken. Kano's kunnen prima in ondiep water van ca. 50 cm varen.

Dijktrap en kano-opstapplaats

Kanosteiger en picknick tafel

3.5. Classificatie vaarwegen

In de oude en nieuwe BRTN worden alleen vaarwegen voor zeil- en motorboten gedefinieerd t/m categorie DM, geen sloepenroutes of kanoroutes. Dat heeft o.a. te maken met verantwoordelijkheden, lokale omstandigheden en het verschil tussen recreatietoervaart waar een landelijke belang geldt en dagtochten die zich meestal regionaal afspelen. In het PVVP van de provincie Fryslân zijn de categorieën E, F en G geïntroduceerd voor respectievelijk kleine motorboten, sloepen en kano's¹³. De categorieën sluiten op hoofdlijnen aan op de BRTN. In plaats van de kruiphoogte en diepgang van de boten zijn de doorvaarthoogten van de bruggen en diepgang van de vaarweg aangegeven. Een begrijpelijke stap omdat de kielspelende en schrikhoogte afhankelijk is van lokale omstandigheden. De te hanteren marges zijn primair de verantwoordelijkheid van de schipper. De breedte en vorm van het profiel (de vaarweg) en de breedte van de kunstwerken (bruggen en sluizen) is afhankelijk van het gebruik en soms de bodemgesteldheid.

	Categorie	Diepgang vaarweg	Ingrijpdiepte	Doorvaarthoogte bruggen
CM	Grote motorboten	> 1,50	1,6	> 3 of BB
DM	Motorboten	> 1,30	1,4	> 2,5 of BB
E	Kleine motorboten	1,1	1,1	1,5 - 2,5 of BB
F	Sloepen	1	1	1 - 1,5 of BB
G	Kano's	0,5 - 1	n.v.t.	1, obstakels toegestaan

Tabel: gegevens en categorieën PVVP Fryslân, bewerkt door Waterrecreatie Advies

Op nationaal niveau zijn over bovenstaande klassen (nog) geen afspraken gemaakt, maar het zijn wel logische stappen. In kanoroutes wordt rekening gehouden met mogelijke kano overstapplaatsen (obstakels toegestaan).

In principe kan je met een sloep of kleine motorboot prima varen op DM routes. De toegestane vaarsnelheid op DM routes is afhankelijk van de breedte van- en drukte op het vaarwater.

¹³ PVVP 2006, actualisatie 2011, provincie Fryslân

Drukke op de Amsterdamse grachten tijdens Sail 2015. De route heeft een doorvaarthoogte van 2,20 m. en geeft een goed beeld van de boten die daar kunnen varen. Sloepen, allerlei open motorbootjes, kleine motorboten met een kajuit en een tjalk met gestreken mast.

Ten behoeve van een aantal projecten in het Gooi zijn de DM-routes in het gebied incl. Almere in kaart gebracht. Voor het in kaart brengen van de routes is de Waterkaart van de ANWB, regio Vechtplassen 2015 – 2016 als ondergrond gebruikt.

De vaarmogelijkheden voor een brede doelgroep, sloepen en motorboten met een "kruiphoogte" tot 2,50 m. (klasse DM) worden aanzienlijk als de Naardertrekvaart via een sluis met het Gooimeer wordt verbonden en De Diemen bij IJburg via een sluis met het IJmeer. Er ontstaat dan een aangesloten netwerk tussen Amsterdam, het Gooi en Almere, geschikt voor allerlei verschillende dag- en weekendtochten. Dit in aanvulling op de mogelijkheden die het IJmeer in combinatie met het Markermeer en IJsselmeer biedt voor grotere motorboten en zeiljachten.

4. De SWOT-analyse en de WAPP van Almere

4.1. Algemeen

Op 18 januari is door de leden van Team ALT 5 een brainstormsessie georganiseerd over de kansen van water en waterrecreatie in Almere.

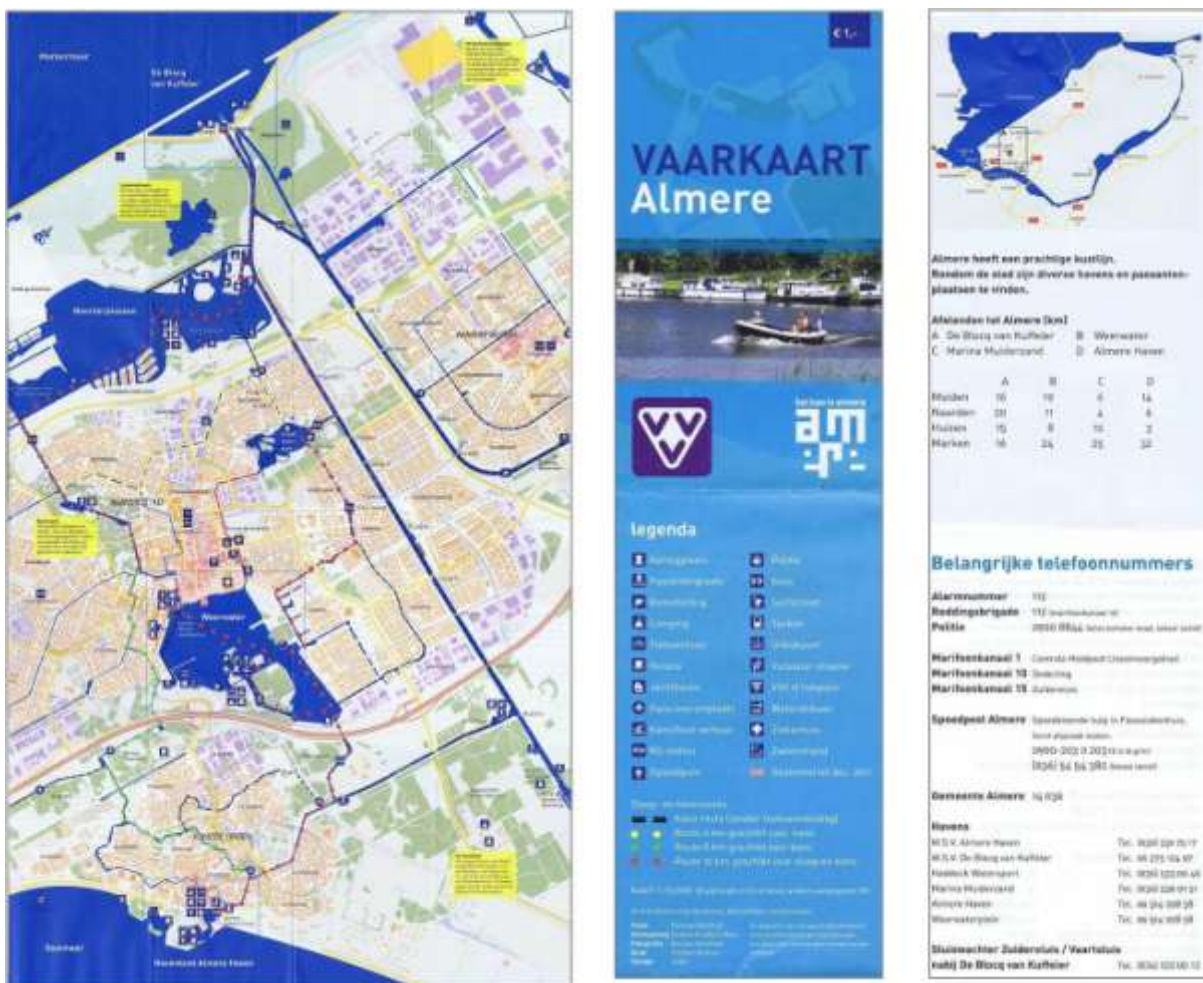

De bijeenkomst was een onderdeel van een studieproject van de afdelingshoofden van de gemeente over de waarden en mogelijkheden van water. In 2015 zijn met behulp van ELSIA¹⁴ de doelen verkend die partijen in de afvalwaterketen zouden kunnen nastreven om de (afval)waterketen integraal bij te laten dragen aan de regio, de steden, wijken en haar bewoners¹⁵. Via de Afvalwaterketen en de Hemelwaterketen zijn ook de mogelijkheden van water verkend onder de noemer 'Waterpret'. Geconcludeerd werd dat het water in Almere kansen biedt en beter geëxploiteerd kan worden. Almere als toeristische trekpleister door beter onderhoud aan vaarwegen, marketing en promotie van de Blauwe As en o.a. de organisatie van evenementen die inspelen op het aanbod aan water en natuur. Water als waardevol onderdeel van de stad en leefomgeving waar men graag wil wonen en werken. Een van de doelen was om de communicatie over de waterrecreatiemogelijkheden tussen overheid, ondernemers, inwoners en andere betrokken partijen te faciliteren en te stimuleren.

Een selectie van het watersportbedrijfsleven was uitgenodigd en de bij dit traject betrokken mensen van de gemeente. Waterrecreatie Advies heeft een PowerPoint presentatie gegeven over ontwikkelingen en trends in de watersport, het belang van- en soorten vaarroutes en ontwikkelingen in de omgeving. In hoofdstuk 2 en 3 van deze rapportage is die informatie samengevat.

¹⁴ ELSIA, methodiek om onderzoek te doen naar duurzame oplossingen

¹⁵ Strategie Stedelijk Waterbeheer Almere, werksessie Blue Assessment, Stadsstromen en Except Integrated Sustainability, 2015

De Vaarkaart van Almere geeft een beeld van de vaarmogelijkheden tussen Almere Haven en De Block van Kuffeler. Het betreft eigenlijk “de Blauwe As”, het binnenwater van Almere. De buitenrand, Markermeer, IJmeer en Gooimeer ontbreken. De routes door de stad worden op de kaart aangegeven als “sloep- en kanoroutes”. Volgens de ANWB Waterkaarten van 2006 – 2007 hadden bijna alle bruggen in de stad een doorvaarthoogte hadden van (tenminste) 2,50 m. Volgens de nieuwe ANWB Waterkaart 2015 – 2016 is de doorvaarthoogte echter 2,25 m. Omdat dit voor de recreatievaart en het type boten dat in Almere kan varen, belangrijke verschillen zijn (wel of geen DM route, zie hoofdstuk 3.1. en 3.5), moet dit verder worden uitgezocht.

De watersport in ‘New Town’ Almere heeft zich snel ontwikkeld. In totaal zijn er ruim 2.200 ligplaatsen verdeeld over 6 jachthavens (WSV Almere Haven, de gemeentelijke havenkom, Marina Muiderzand, WSV De Blocq van Kuffeler en “binnendijs” WSV Noorderplassen West en Haddock Watersport). Samen exploiteren zij bijna 25% van alle ligplaatsen in de provincie Flevoland. De buitenranden richten zich op het grote water. Almere Haven als oudste deel van de stad (oprichting WSV Almere Haven in 1977) met inmiddels een gezellige havenkom met een uitgebreid horeca aanbod. Marina Muiderzand ontwikkelt zich telkens verder tot een zeer divers (water)recreatiegebied. De jachthaven van WSV De Block van Kuffeler ligt wat geïsoleerd, maar grenst wel direct aan het open water van het Markermeer. De sluis fungeert ook als “uitgang” van de boten op de Noorderplassen. Het aantal woningen met eigen ligplaats is net als het oppervlak van de Noorderplassen in de afgelopen decennia gestaag groter geworden. Dat geldt ook voor het aantal boten. Het Weerwater waar Haddock Watersport sinds 1994 een veelzijdig aanbod aan watersmogelijkheden biedt, is uitgegroeid tot het Waterfront van Almere Centrum. De Floriade in 2022 zal het Weerwater en het Waterfront nog een flinke impuls kunnen geven.

Het water in de stad en buiten de dijken biedt allerlei mogelijkheden waar bedrijven op in spelen.

4.2. SWOT

Tijdens de Brainstorm op 18 januari zijn in verschillende groepen de sterke en zwakke kanten van Almere geïnterviewd en de kansen en bedreigingen. Navolgend de resultaten:

Sterk

- Almere (Hollandse Brug tot Pampushaven) en het IJmeer wordt op termijn het recreatiegebied van Amsterdam (MRA)
- Door het project de Blauwe As (water in de stad tussen Almere Haven en De Block van Kuffeler) zijn nieuwe en betere vaar- en doorvaartmogelijkheden ontstaan. (Was deels nodig, wegwerken achterstallig onderhoud. Wat er nu is verankeren!)
- Er zijn door de stad meerdere routes voor verschillende soorten boten (motorboten, sloepen en kano's) en 2 meren, het Weerwater en de Noorderplassen, waarop gezeild kan worden. (Wordt op de Leeghwaterplas ook gezeild?)
- Op het Weerwater biedt Haddock allerlei mogelijkheden om watersport te bedrijven zoals 400 ligplaatsen, winterstalling, reparatie en onderhoud, een zeilschool, verhuur van boten (sloop, surfplank, kano's), rondvaarten, horeca, dance party's, etc. Plus het aanbod van Cablepark Almere (kabelskibaan) maakt het Weerwater veelzijdig en aantrekkelijk voor jongeren en gezinnen.
- Rond de Noorderplassen (oost en west) staan op de eilanden veel huizen waar mensen inmiddels een boot hebben liggen. Een deel vaart op de Noorderplassen en in de stad Almere, maar je kunt ook met staande mast via De Blocq van Kuffeler naar het Markermeer (één sluis).
- WSV Noorderplassen West exploiteert 180 ligplaatsen voor bewoners van de wijk en een aantal passantenplaatsen (aantal passanten in 2015 ca. 50, dus eigenlijk nog "niks", maar in ontwikkeling).
- Rond de Noorderplassen zijn mogelijkheden om te eten, te winkelen en boodschappen te doen (VOMAR met aanleggelegenheid?)
- De 3 jachthavens buitendijks, Almere Haven, Muiderzand en De Block van Kuffeler, bieden ligplaatsen voor grotere boten die op de Randmeren, het IJmeer en/of het Markermeer willen varen
- De jachthavens buitendijks vormen een goede uitvalsbasis naar de Randmeren en de oude havenstadjes rond het IJmeer, de Gouwee en het Markermeer (weekendtochten)
- Er zijn 3 zelfbedieningssluizen in de stad, waar je niet afhankelijk bent van bedieningstijden
- Almere Haven heeft veel voorzieningen, winkels en horeca, stranden en een waterskibaan (speedboten) op het Gooimeer
- Bij Muiderzand is een full-service haven met o.a. stranden, verblijfsrecreatie, surf en (binnenkort) kitesurfmogelijkheden en een grote vloot catamarans (ook verhuur)
- Bij en door alle havens worden zeilwedstrijden en evenementen georganiseerd
- Almere heeft een interessant winkelcentrum en bijzondere architectuur en natuur in de omgeving. Dit is belangrijk voor dagtochten en uitstapjes met de fiets. Bijna 50% van de toervaarders heeft tegenwoordig fietsen aan boord.
- Het water in de stad is schoon en helder
- Activiteiten Almere Haven, watersportdagen Muiderzand, ...
- De stranden zijn schoon (? zie ook zwak)

Zwak

- Almere is een nieuwe stad, recreatiemogelijkheden nemen toe, maar zijn in Nederland nog niet breed bekend. De ervaringen van bezoekers moeten dus goed zijn.
- De Stadswatering is smal
- Onderhoud stranden
- Meldpunt overlast waterplanten (Kunt nu klachten indienen via <http://watersportonderzoeken.nl/index.php/342359?lang=nl#>)

Kansen

Routes / netwerk

- Kaart Blauwe As aanpassen aan werkelijke mogelijkheden (routes, soorten watersport, doorvaarbaarheid, jachthavens in legenda, ...)
- Snelvaar- / waterskibaan in de Noorderplassen
- Bedieningstijden sluizen uitbreiden / afstandbediening / zelfbediening?
- Kitesurfmogelijkheden bij Muiderzand (vergunning aanvraag loopt)
- Blauwe As: sanitaire voorzieningen, douches, stroomaansluitingen (o.a. elektrisch varen), waterpunten, voorzieningen vuilafvoer, aanlegmogelijkheden, boodschappensteiger, brandstof tankstation, vuilwater innamepunt, meer horeca, ...
- Aanlegmogelijkheden en horecagelegenheid Leeghwaterplas (ook Beatrixpark en stranden?)
- Toiletruimte / voorzieningen / paviljoens op stranden
- Vaste ligplaats Kanokay
- Betere bebording / bewegwijzering routes en mogelijkheden binnenwater
- Informatiebord bij BvK over mogelijkheden Noorderplassen voor grote (zeil)boten.
- Idem in Almere Haven (motorboten en sloepen) over doorvaarthoogte en routes door de stad
- Verbeteren verbindingen OV (o.a. Muiderzand)

Samenwerken / verbeteren en verbreden kwaliteit aanbod

- Meer samenwerken, opzetten Nautisch Almere
- Green wheels met een boot, gedeeld eigenaarschap, charterconcepten
- Verhuurmogelijkheden in Almere uitbreiden. Huur een boot voor € 45 per dag (WSV). 10-rittenkaart, proefvaren, ...
- Sportvissen, grote groep, mogelijkheden benadrukken / samenwerken.
- Fietsvakanties, 'bike channelcruise' (opstapplaats BvK en Almere Haven?)
- 'Adventure' en 'excitement' bieden, Almere is avontuurlijk, mogelijkheden voor jongeren
- Doelgroepen: jongeren, gezinnen en ouderen, wat biedt je aan welke groep?

- Samenwerken reddingsdiensten KNRM. Er zijn 4 op het Gooimeer en één op het IJmeer. Veel te weinig / onevenredig verdeeld
- Leden verenigingen kunnen helpen bij organisatie en faciliteren
- Het geheim van Almere, 30 april, Nationale Watersportdag (Lisan: te vroeg en te koud, beter in juni)
- Jannewietske de Vries, oud-gedeputeerde in Friesland en in die hoedanigheid trekker van het Friese Merenproject, is nu directeur Floriade BV Almere 2022. Maak gebruik van haar kennis en enthousiasme

Promotie

- Betere en meer communicatie over voorzieningen: Almere biedt allerlei soorten water, vaarmogelijkheden en bijbehorende activiteiten
- Een app over de watersport- en vaarmogelijkheden in Almere, waar men zich bevindt, welke voorzieningen er zijn, informatie over het achterland (fietstocht naar de Oostvaardersplassen, Lepelaarplassen, de Kemphaan, ...), recreatievoorzieningen, winkels, horeca
- Nick Smit, Almere City Marketing, heeft een watersportachtergrond en kan misschien helpen?

Bedreigingen

- Overlast waterplanten in het Weerwater, op het Gooimeer en op het IJmeer voor de kust van Muiderzand tot Pampushaven. Beperking vaarmogelijkheden
- Mogelijkheden kanoën, surfen en zwemmen op het Weerwater door waterplanten
- Maaiplan uit Waterbeheerplan
- Verpaupering stranden Gooimeer en Almeerderstrand
- Financiering maaien waterplanten Gooimeer, IJmeer en Markermeer. Rijkswaterstaat is beheerder van het water, maar voelt zich niet verantwoordelijk voor water buiten de vaargeul.

4.3. WAPP

In het tweede deel van de bijeenkomst hebben de aanwezigen zich in groepen gebogen over de vertaling van de kansen in Wensen, Ambities, Plannen en Projecten (WAPP). Deze methodiek werd in 2015 geïntroduceerd bij de nieuwe fusiegemeente De Friese Meren (nu De Fryske Marren). De vraag was of met alle watersport- en toeristische visies van de voormalige deelgemeenten een nieuwe watersportvisie moest worden gemaakt of dat men door kon naar een Uitvoeringsprogramma. De WAPP is daarvoor een hulpmiddel. In alle stukken en het collegeprogramma stonden over de sector allerlei wensen en ambities. Voor een Uitvoeringsprogramma ging het om de vertaling daarvan naar concrete plannen of projecten.

Sommige projecten zijn eenvoudig uit te voeren, “laaghangend fruit”, iemand moet even wat doen. Hiervoor staat niet altijd de gemeente aan de lat, bedrijven, verenigingen of personen die enthousiast zijn, kunnen ook taken op zich nemen. Meestal komen investeringen in de infrastructuur terecht bij overheden (provincie, gemeente, waterschap) en investeringen in de kwaliteit van het aanbod bij het bedrijfsleven of andere partijen die voorzieningen exploiteren. Promotie is een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid. De WAPP-lijst is daarom verdeeld in 3 categorieën:

- routes / netwerk,
- samenwerking / kwaliteit aanbod
- promotie

Navolgend het resultaat van de discussie over wensen en ambities.

Wensen

Routes / netwerk

- Uitbreiden en upgraden infrastructuur (routes / netwerk) voor de watersport en waterrecreatie in en rond Almere.
- Blauwe As is een goed begin, nu doorpakken
- Prioriteiten bepalen en keuzes maken op basis van beschikbare budgetten (ook taak bedrijfsleven, zie kwaliteit aanbod)

Samenwerking/ kwaliteit aanbod

- Watersport laagdrempelig en toegankelijk maken voor iedereen. Niet een Watersportdag, maar je moet eigenlijk het hele jaar gratis kennis kunnen maken met de watersport- en waterrecreatiemogelijkheden in Almere (zie ambitie)
- Betere samenwerking tussen ondernemers, watersportverenigingen en andere betrokkenen bij de watersport (incl. ondernemersverenigingen, horeca, ...).
- Ondernemers nemen het voortouw (opzetten Nautisch Almere) en gemeente sluit aan. Breed commitment!
- Betere samenwerking tussen gemeente en centrale overheid
- Meer samenwerking met andere gemeenten rond Almere (Randmeren en Amsterdam) en ACM. O.a. over problematiek waterplanten / veiligheid, maar ook over kansen waterrecreatie / aansluiten routes Gooi

Promotie

- Zorg dat meer Almeerders gebruik maken van het aanwezige water
- Succes met kinderen is belangrijk, kennis maken met water / (schoolzeilen, Sport Flevoland)
- Meer samenwerking met het Sportbedrijf (/NOC NSF).
- Toeristische mogelijkheden voor verschillende doelgroepen in Almere beter op de kaart zetten
- Zorg voor budget en mankracht. De gemeente moet ondernemers beter steunen. Zorg voor een centraal aanspreekpunt, neem belemmeringen weg en los problemen op.

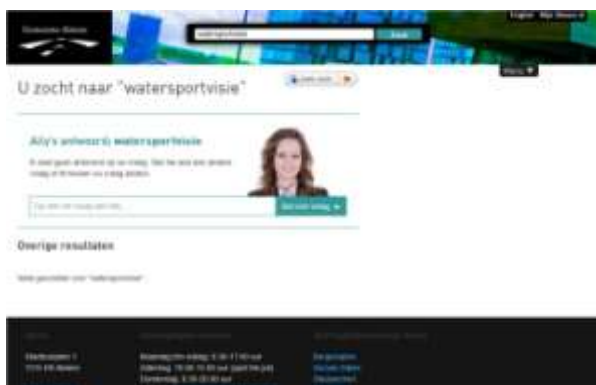
- Politiek overtuigen van het belang en de kracht van de vele watersport- en recreatiemogelijkheden in Almere. Economisch belangrijk en het levert een belangrijke bijdrage aan het woon- en werkklimaat.

- Met watersportmogelijkheden aanhaken bij de Floriade
- Kiezen en er voor gaan

Ambities

- Imago Almere veel sterker koppelen aan water. Nadruk ligt nu op groen, Blauwe As suggereert dat ook, terwijl er in en rondom Almere overal water is.
- Almere biedt alle watersport- en waterrecreatiemogelijkheden, voor iedereen en altijd.
- Almere als watersport- en waterrecreatiestad op de kaart zetten (New Town, Blue Town, kennis maken met water kan overal in Almere, Almere kleurt fleurig blauw tijdens de Floriade, geen bloemen zonder water, ...)
- Politiek overtuigen van het belang van het water in en rond de stad. Het water en bijbehorende recreatiemogelijkheden zorgen voor een aantrekkelijk woon- en werkklimaat.
- *“Stip aan de horizon” bedenken: Almere wil, wordt, is, ...? Een meerjarig focus, een wenkend perspectief (zie Collegeprogramma pag. 14)*

Plannen en Projecten

Als Wensen en Ambities moeten worden uitgewerkt in Plannen en Projecten, dan wordt het concreet, dan moet iemand iets gaan doen. Soms is het een kleine inspanning, zogenaamde “quick wins” of “laag hangend fruit”, maar het kan ook zijn dat budget moet worden gevonden en/of prioriteiten moeten worden bepaald.

Tijdens een bijeenkomst op 28 januari met het projectteam is een begin gemaakt met de uiteindelijke WAPP-lijst door een aantal ambities te kiezen en daar wensen, plannen en projecten aan te koppelen. Het begin is lastig, maar daarna wijst het zichzelf (zie bijlage 1 op de volgende pagina).

Een WAPP-lijst is geen statisch geheel, het is een momentopname. Er kunnen eenvoudig punten worden toegevoegd of eventueel verwijderd als een onderwerp gereed is of bijvoorbeeld onuitvoerbaar bleek. Soms moet nog worden afgesproken wie het onderwerp oppakt, al dan niet in samenwerking met derden. Een WAPP-lijst geeft focus aan actiepunten.

Iemand moet de WAPP-lijst “beheren” (bespreken vorderingen / actiepunten en invoeren nieuwe wensen, ambities, plannen en projecten). In Enkhuizen is bijvoorbeeld afgesproken dat de WAPP-lijst wordt beheerd door de deelnemers aan het Havenoverleg (de jachthavens incl. de gemeente en het Toeristisch Platform Enkhuizen). Afstemming vindt plaats met de leden van Nautisch Enkhuizen¹⁶. Nautisch Enkhuizen is een samenwerkingsverband van alle bedrijven, verenigingen en stichtingen die betrokken zijn bij de watersport (jachthavens, servicebedrijven, werven, toeleveranciers, etc.)¹⁷.

Soms moet je goede initiatieven overnemen. Een bekend Chinees gezegde luidt: ‘Copyright is the right to copy’. In dat kader is ook een overzicht gemaakt van de bedrijven, verenigingen en stichtingen die in Almere direct of indirect betrokken zijn bij de watersport of waterrecreatie. Zij leveren een bijdrage aan de toeristische kwaliteit en aan de woon- en werkomgeving van Almere als ‘meest complete en veelzijdige watersportstad in Nederland’. Is dat te hoog gegrepen? Het overzicht met namen, activiteiten en websites is als bijlage toegevoegd.

4.4. Conclusie en aanbevelingen

Als bijlage een eerste concept WAPP-lijst. Die kan met behulp van de in de SWOT gesignaleerde en nieuw bedachte kansen dienen als input voor de verdere uitwerking van de (concept) Uitvoeringsnota Toerisme & Recreatie 2016 – 2020.

Op de omslag van deze rapportage staat *Concept in ontwikkeling*. Het project Watersport en waterrecreatie in Almere is niet af. Concept is ook bedoeld in een andere betekenis. Almere heeft als watersportstad een eigen concept nodig dat nationaal en internationaal onderscheidend is. Het water en de watersportmogelijkheden in en rond Almere zijn onderscheidend. En de als bijlage 2 opgenomen lijst met bedrijven in Almere die betrokken zijn bij de watersport of waterrecreatie is indrukwekkend. Maak er gebruik van.

Waterrecreatie Advies is dank verschuldigd aan de leden van Team ALT 5 van de gemeente Almere: Harald van der Kooi, Roelien Ruiters, Rosalie Mooijaart, Ernst Jan Giethoorn, Carla Broekhoff en Ivo Baars. Zij gaven ons de ruimte om met behulp van de sector de mogelijkheden van Almere als watersportstad in kaart te brengen.

Succes met het vervolg!

¹⁶ Havenvisie Enkhuizen en Actieprogramma, Waterrecreatie Advies, december 2015

¹⁷ www.nautischenkhuizen.nl

A - Verbeteren van de kwaliteit: de directe omgeving, bereikbaarheid, routes en ruimtelijke kwaliteit

Ambities	Wensen	Plannen/projecten	Bron document	Initiatief	i.s.m. / betrokken	Status	Kosten
Iedereen kan in Almere varen	Routes in de stad op orde	Check kwaliteit vanaf het water (vaartocht) en breng kansen in kaart (voorzieningen, aanlegplaatsen etc.)	Brainstorm 18-1-2016				
	Zorg dat boten categorie DM (BRTN) rondje stad kunnen varen	Doorvaarthoogte bruggen nameten en bedieningstijden sluisen uitbreiden	Rapportage watersport Almere en Brainstorm	Gemeente	Boei 2	loopt	
	'Adventure' en 'excitement' bieden, Almere is avontuurlijk, mogelijkheden voor jongeren	Snel vaar- of waterskibaan in Noorderplassen	Brainstorm 18-1-2016	Gemeente			
	Waterplanten maaien	Randmeren, IJmeer en binnenwater	Brainstorm 18-1-2016	Waterbeheergroep	Ondernemers, Waterschap		
Verbeteren faciliteiten Blauwe As	Meer en beter voorzieningen (sanitair, douches, stroom, vuilwaterinnamepunt, brandstof, ...)	Inventarisatie uitvoeren, prioriteiten stellen en budget reserveren	Brainstorm 18-1-2016				
Kansen de Block van Kuffeler benutten	Koppelen met Oostvaardersplassen en Lepelaarplassen	Bike channel cruise transferpunt bij De Blocq van Kuffeler	Brainstorm 18-1-2016				
	Meer passanten vanaf het Markermeer via De Blocq naar de Noorderplassen	Route aangeven incl. verwijzing supermarkt	Brainstorm 18-1-2016				
Almere Haven als knooppunt naar het Gooi	Inspelen op kansen verbinding Naardertrekvaart (dagtochten)	Overleg met De Gooise Meren en de provincie Noord-Holland	Rapportage watersport Almere	Gemeente			
		Faciliteren Bike channel cruises (met BvK)	Brainstorm 18-1-2016				
Muiderzand als centrum van het IJmeer	Een recreatiegebied / strand tussen de Gooise brug en Pampushaven	Uitwerken voorstellen RRAAM	RRAAM				
	Verbeteren OV verbinding met Muiderzand		Brainstorm 18-1-2016				

B – Samenwerken: binnen en met de sector, verbeteren en/of verbreden van (de kwaliteit van) het aanbod, service en gastvrijheid

Ambities	Wensen	Plannen/projecten	Bron document	Initiatief	i.s.m. / betrokken	Status	Kosten
Alle watersportmogelijkheden in Almere aanbieden	Realiseren Kitesurfzone	Zone bij Muiderzand	Brainstorm 18-1-2016	Marina Muiderzand		aanvraag	
	Vaste ligplaats zoeken voor Kanokay		Brainstorm 18-1-2016				
	Verhuurmogelijkheden uitbreiden	WSV Noorderplassen West	Brainstorm 18-1-2016	WSV Noorderplassen West			
Samenwerking binnen watersport- en waterrecreatiesector vergroten	Opzetten Nautisch Almere	Overzicht maken watersportbedrijfsleven en betrokkenen in Almere	Brainstorm 18-1-2016	Waterrecreatie Advies	Lisan Kox	gereed	
		Bijeenkomst organiseren voor / met de sector	Rapportage watersport Almere				
Samenwerking tussen gemeente en de watersport- en waterrecreatiesector verbeteren / uitbreiden	Meer aandacht van de gemeente voor waterrecreatie	Aanstellen Waterregiseur	Uitvoeringsagenda R&T	Gemeente			
		Sessie T&R tijdens Waterweek	Uitnodiging 23 maart	Gemeente			
	Begrip voor belang sector vergroten	Politiek uitnodigen om bedrijven te bezoeken	Brainstorm 18-1-2016	Bedrijfsleven			
		Omzet en werkgelegenheid sector in beeld brengen	Rapportage watersport Almere				
	Kansen Floriade benutten	'Bloemen hebben water nodig'	Brainstorm 18-1-2016	Gemeente			
Iedereen kan altijd in Almere varen	Jonge kinderen kennis laten maken met watersport	Schoolzeilen	Brainstorm 18-1-2016		Sport Flevoland		
	Kennismaken met watersport in Almere kan altijd, bij voorkeur gratis	Lijst maken met aanbieders	Rapportage watersport Almere				

C – Marketing en promotie: Van het eigen bedrijf, de stad en directe omgeving en de regio (gemeente, provincie, ...)

Ambities	Wensen	Plannen/projecten	Bron document	Initiatief	i.s.m. / betrokken	Status	Kosten
Almere is de meest complete en veelzijdige watersportstad van Nederland		Bedenk een betere centrale ambitie, visie, "stip aan de horizon"	Rapportage watersport Almere	Almere	Almere		
	Watersportmogelijkheden in Almere beter op de kaart zetten	Kaart Blauwe As en Waterkaart ANWB aanpassen (brughogten)	Rapportage watersport Almere	ACM	ANWB		
	Uitdragen kracht Almere op gebied watersport en waterrecreatie	Info in eigen brochures en websites	Rapportage watersport Almere	Ondernemers			
	Relatie en mogelijkheden vanaf het water naar het achterland beter aangeven	Kansen verder in kaart brengen	Brainstorm 18-1-2016	Gemeente			
	Iedereen kan in Almere altijd kennis maken met alle vormen van watersport en waterrecreatie	Activiteitenkalender jaarrond	Brainstorm 18-1-2016	Ondernemers			
	Centraal informatiepunt	Varen in Almere.nl promoten en uitbouwen	Brainstorm 18-1-2016	VVV / ACM	Ondernemers / Nautisch Almere		
	Meer aandacht voor blauw.	Sessie T&R tijdens Waterweek	Uitnodiging 23-3-2016	Gemeente	Ondernemers		
	Benut mogelijkheden Waterhuishoudingplan, werk samen met het Waterschap en de provincie	Overleg met Toerisme Flevoland (promotie) en de provincie (watersportvisie)	Brainstorm 18-1-2016	Gemeente			
		Een App over de watersport en vaarmogelijkheden in Almere.	Brainstorm 18-1-2016				
	Watersport in Floriade integreren	Overleg met organisatie Floriade	Brainstorm 18-1-2016	Gemeente			
Team 5 ALT van de gemeente blijven betrekken		Rapportage watersport Almere					

Almere Haven		
Organisatie	Activiteit	Website
WSV Almere Haven	Jachthaven	www.wsvalmerehaven.nl
WSV Almere Haven	Jeugdzeilen (weekend)	www.wsvalmerehaven.nl
10 Beaufort	Restaurant	www.wsvalmerehaven.nl
Gemeentehaven, jachthavenkom	Jachthaven	www.almere.nl
Almeerse Botter AM1	Bottertocht met groepen	www.almeersebotter.nl
Windsurfvereniging Almere Centraal (eigen boot)	Windsurfen Waterskibaan bij Almere Haven	www.almerecentraal.nl
Stoomschip Succes	Stoomsalonschip, verhuur	www.partyshipsucces.nl
't Pannekoekenschip Almere	Restaurant	www.pannekoekschip.nl

Muiderzand / Duin		
Marina Muiderzand	Jachthaven	www.marinamuiderzand.nl
Marina Muiderzand	Overnachtingsmogelijkheden	www.marinamuiderzand.nl
Amorgos	Bootverhuur	www.amorgos.nl
George Kniest	Watersportwinkel	www.georgekniest.nl
Shipshape Jachtservice	Jachtservice	www.shipshape.nl
Jansma Jacht Almere	Importeur Bavaria Yachts	www.jansmajacht.nl
X-Yachts Holland	Importeur X- Yachts	www.x-yachts.nl
Sailloft	Zeilmaker	www.sailloft.nl
Sailcenter	Importeur Laser	www.sailcenter.com
Kanokay	Kanoverhuur en arrangementen	facebook.com/kanokay
Regatta Center Muiderzand (RCM)	(Jeugd)zeilschool en trainingen	www.regattacentermuiderzand.nl
Harbor House	Restaurant	www.harbor-house.nl
Yachting Company Muiderzand	Jachtmakelaar	www.yachtingcompany.nl
WSV Flevomare	Organisatie zeilwedstrijden	www.flevomare.nl
More than Boats	Watersport & lifestyle weekend	www.morethanboats.nl
A.S.Z.V. Aerides	Studentenzeilvereniging	facebook.com/aerides
Sail-Today	Beachclub en Catamaranzeilschool	www.sail-today.nl
St. Sloeproeien Almere	Sloeproeien	www.sloeproeienalmere.nl
Dutch Marines Rowing Challenge	Sloeproeien	www.dmrc.nl
ZV de Roerkoning	Catamaranwedstrijden Muiderzand.	www.roerkoning.nl
Kitetender	Kitetender boten en clinics	www.kitetender.nl
Steel Creek & Rode Haring	Beachclub & Restaurant Vis a Vis	www.facebook.com/steeltcreek
Strandpaviljoen PoortDok	Strandrestaurant	www.poortdok.nl
Veerdienst Amsterdam	Veerdienst Muiderslot, Pampus, IJburg	www.veerdienstamsterdam.nl
Strandbad DUIN/Beach Playground)	Strandbad	www.facebook.com/strandbadduin
CSMART	Trainingscentrum met hotel	www.csmartalmere.com

De Blocq van Kuffeler		
WSV De Blocq van Kuffeler	Jachthaven	www.blocq.nl
Bezoekerscentrum De Trekvogel	Natuurmuseum Flevo Landschap	www.flevo-landschap.nl
Gasterij de Oostvaarders	Bezoekerscentrum en horeca	www.gasterijooostvaarders.nl

Noorderplassen

Organisatie	Activiteit	Website
WSV NoorderplassenWest	Jachthaven	www.wsvnoorderplassenwest.nl
De Waterlinie	Horeca bij WSV	www.waterlinie.eu
Grote sloep / Snelle RIB	Bedrijf- en groepsuitjes	www.grotesloep.nl
Boei 2 Noorderplassen	Bootverhuur (o.a. BBQ-donuts)	www.boei2.nl
BoatHouse	Restaurant	www.boathouse.nl

Weerwater / Almere Stad

Haddock	Jachthaven / Verhuur boten	www.haddockwatersport.nl
Cablepark Almere	Kabelskibaan / SUP les en verhuur	www.cableparkalmere.nl
View Almere	Restaurant	www.viewalmere.nl
Watertaxi Almere	Watertaxi	www.watertaxi-almere.nl
Camping Waterhout	Kanoverhuur	www.waterhout.nl
AlmereVeertje	Rondvaart	www.almereveertje.nl
WTC gebouw (Carlontower)	Sky High tour op 120 m hoogte	www.almereveertje.nl
Vrijtijdscentrum De Vrijbuitter	Zwembad	www.optisport.nl/vrijbuitter
PIT Veiligheidsmuseum	Museum	www.pitveiligheid.nl
Boekaniers Midgetgolf Almere	Midgetgolf en biljartgolf	www.midgetgolfalmere.nl
The Gateway Diner (verkocht)	Restaurant Beatrixpark	

Watersportindustrie

GEBO Marineglazing	Scheepsramen	www.gebomarineglazing.nl
Yanmar Europe BV	Scheepsmotoren	http://www.yanmarmarine.eu
Ording Blockmakers	Houten blokken voor jachten	www.ording-blokken.nl
Aquasport Almere	Importeur / jachtservice en motoren	www.boatingworld.nl
Flevo Natutica	Importeur / jachtservice en motoren	www.flevonautica.nl
Brouwer Watersport	Rubberboten en motoren	www.brouwerwatersport.nl
Xtenders	Jachtbouw, tenders	www.xtenders.com

Kemphaan

Outdoorpark SEC Survivals	Kano arrangementen	www.sec-survivals.nl
Klimbos Fun Forest	Speeltuin	www.funforest.nl
Zuiderzee speelbos	Speeltuin	www.staatsbosbeheer.nl
Buitencentrum Almeerderhout	Bezoekerscentrum	www.staatsbosbeheer.nl
Stichting AAP Almere	Dierenpark	www.aap.nl
Bosrestaurant Buitengewoon Lekker	Restaurant	www.buitengewoonlekkeralmere.nl
Pannenkoekenrestaurant Dubbel-Op	Restaurant	www.dubbel-op.nl